

**UCHWAŁA NR LXIV / 541 /10  
RADY MIEJSKIEJ  
TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO  
z dnia 27 października 2010 roku**

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania  
Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych  
i Ich Bliskich na 2011 rok**

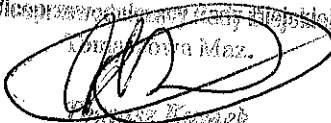
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157 poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142, Nr 28 poz. 146, Nr 106, poz. 675) oraz art. 1 ust. 1, art. 4<sup>1</sup> ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175; z 2010 r. Nr 47, poz. 278) Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2011 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 3. Sprawozdanie z wykonania uchwały Prezydent przedłoży Radzie Miejskiej do końca I kwartału 2012 r.

§ 4. Uchwała podlega publikacji na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

  
Wiceprezydent Rady Miejskiej  
Tomaszów Maz.

Załącznik do Uchwały Nr LXIV/541/10  
Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego  
z dnia 27 października 2010 roku

**MIEJSKI PROGRAM  
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA  
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH  
ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ OSÓB  
UZALEŻNIONYCH I ICH BLISKICH**

**na 2011 rok**

## I. Wprowadzenie

Problemy związane z alkoholem powszechnie postrzegane są jako jedne z najważniejszych zagrożeń społecznych. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócanie porządku publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, samochodowe, bezrobocie, ubóstwo i przemoc w rodzinie. Tam gdzie istnieje alkoholizm, tam istnieje przemoc psychiczna, fizyczna, a nawet seksualna. Największe jednak szkody wynikające z nadużywania napojów alkoholowych przez dorosłych dotyczą dzieci, które żyją w ciągłym lęku, poczuciu zagrożenia. Negatywne wzorce wyniesione z dzieciństwa często przenoszone są w ich życie dorosłe.

Główne cele i strategie, które stanowią ramy działania samorządów terytorialnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, zostały określone w *ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz w *Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010*, które to dokumenty stanowią podstawę do opracowywania niniejszego Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich (zwanego dalej: Miejskim Programem).

Program realizowany w roku 2011 będzie również kontynuacją, podjętych w roku poprzednim i wcześniej, działań profilaktyczno – edukacyjnych kierowanych do młodego pokolenia oraz do dorosłych mieszkańców naszego miasta, którego celem było przeciwdziałanie problemom jakie związane są ze spożywaniem alkoholu. Miejski Program na rok 2011 zakłada dalszą realizację zadań wynikających z kampanii „Cięża bez alkoholu” oraz kampanii „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne”, których celem jest podnoszenie świadomości społeczności lokalnej na temat czynników ryzyka w przypadku spożywania napojów alkoholowych i wskazanie sposobów zapobiegania tym zagrożeniom.

## II. Diagnoza problemów alkoholowych w mieście.

### Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim (Tabela nr 1) wynika, iż w 2007 roku z pomocy społecznej skorzystało 499 rodzin, w których występował problem uzależnienia od alkoholu. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 568. W 2008 roku pomocą społeczną (*np. zasiłek stały, okresowy, celowy, obiady, pomoc w naturze*) objęto 521 rodzin, w których liczba osób wynosiła 555. W roku 2009 skorzystało z pomocy 508 rodzin z problemem alkoholowym i 672 osoby.

Tabela nr 1: Liczba zarejestrowanych środowisk i osób dotkniętych problemem alkoholowym w latach 2007-2010.

Rok	Liczba środowisk dotkniętych problemem alkoholowym	Liczba osób objęta opieką
2007	499	568
2008	521	555
2009	508	672
2010 (I półrocze)	503	533

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim.

### Rynek napojów alkoholowych.

W Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki sprzedaż napojów alkoholowych może być prowadzona w 240 punktach, w tym:

- 1) 150 punktów do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 2) 90 punktów do spożycia na miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych określa uchwała Nr V/80/03 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 19 marca 2003 r. w sprawie ustalenia punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem zakupu jak i w miejscu zakupu.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie wynosiła: stan na 31.12.2008 roku

- poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 4,5% z wyjątkiem piwa - 137
- w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 4,5% z wyjątkiem piwa – 49,

stan na 31.12.2009 roku

- poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 4,5% z wyjątkiem piwa - 143
- w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 4,5% z wyjątkiem piwa – 53.

### Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych:

w 2008 roku ogółem 262 zezwoleń w tym:

- poza miejscem sprzedaży – 209 (w tym alkohol do 4,5% oraz piwa),
- w miejscu sprzedaży – 53 (w tym alkohol do 4,5% oraz piwa),

w 2009 roku ogółem 307 zezwoleń w tym:

- poza miejscem sprzedaży – 233 (w tym alkohol do 4,5% oraz piwa),
- w miejscu sprzedaży – 74 (w tym alkohol do 4,5% oraz piwa).

na dzień 30 września 2010 r. wydano ogółem 193 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 143 zezwolenia na spożycie napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży,
- 50 zezwoleń do spożycia napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży.

### Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja realizuje swoje zadania również poprzez zespoły problemowe. Działają trzy zespoły orzecznicze, które w 2008 roku przeprowadziły łącznie 907 rozmów z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi, a w 2009 roku łącznie 1234 rozmów.

	2008	2009
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy wspierająco-motywuujące	480	870
Liczba osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu:	321	271
Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	106	93
<b>Ogółem</b>	<b>907</b>	<b>1234</b>

Z danych wynika, że w ostatnim roku (2009) istotnie zwiększyła się liczba osób korzystających z usług Komisji, co może świadczyć o wyższej świadomości mieszkańców odnośnie skorzystania ze wsparcia instytucjonalnego.

Zespół kontrolno – lustracyjny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim w roku 2008 r. dokonał 325 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast w roku 2009 – 344 kontroli.

### Komenda Powiatowa Policji

Pod wpływem alkoholu dochodziło do wielu zdarzeń mających charakter wykroczeń, a będących w sferze zainteresowania policji. W latach 2008-2009 (tabela nr 2) Komenda

Powiatowa Policja odnotowała wykroczenia naruszające ład i porządek publiczny przez osoby będące pod wpływem alkoholu w stosunku do których zastosowano mandaty karne, pouczenia oraz kierowano sprawy o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Tabela nr 2 - Wykroczenia odnotowane przez Komendę Powiatową Policji w latach 2008-2009.

Podstawa prawna (rodzaj wykroczenia)	Wniosek o ukaranie do Wydz. VI Grodzkiego Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz.		Mandat karny		Pouczenie	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
<b>1</b> Zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego albo wywoływanie zgorzenia w miejscu publicznym krzykiem, hałasem, alarmem albo innym wybrykiem (art. 51 § 1 Kodeksu wykroczeń)	12	5	68	68	776	1186
<b>2</b> Zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego albo wywoływanie zgorzenia w miejscu publicznym krzykiem, hałasem, alarmem albo innym wybrykiem, jeżeli czyn ten ma charakter chuligański lub sprawca dopuszcza się go, będąc pod wpływem alkoholu (art. 51 § 2 Kodeksu wykroczeń)	3	0	4	5	22	48
<b>3</b> Prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka (art. 87 § 1 Kodeksu wykroczeń)	76	61	-	-	-	-
<b>4</b> Prowadzenie innego pojazdu (niż określony w § 1) na drodze publicznej lub w strefie zamieszkania w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka (art. 87 § 2 Kodeksu wykroczeń)	71	39	-	-	-	-
<b>5</b> Dopuszczenie się publicznie nieobyczajnego wybryku (art. 140 Kodeksu wykroczeń)	5	0	53	10	80	21

6						
Umieszczenie w miejscu publicznym nieprzyzwoitego ogłoszenia, napisu lub rysunku albo używanie słów nieprzyzwoitych (141 Kodeksu wykroczeń)	13	10	64	83	112	112
7						
Sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w wypadku, kiedy jest to zabronione albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom (art. 43 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).	19	11	204	131	1535	1297

*Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim.*

### Finansowanie działań.

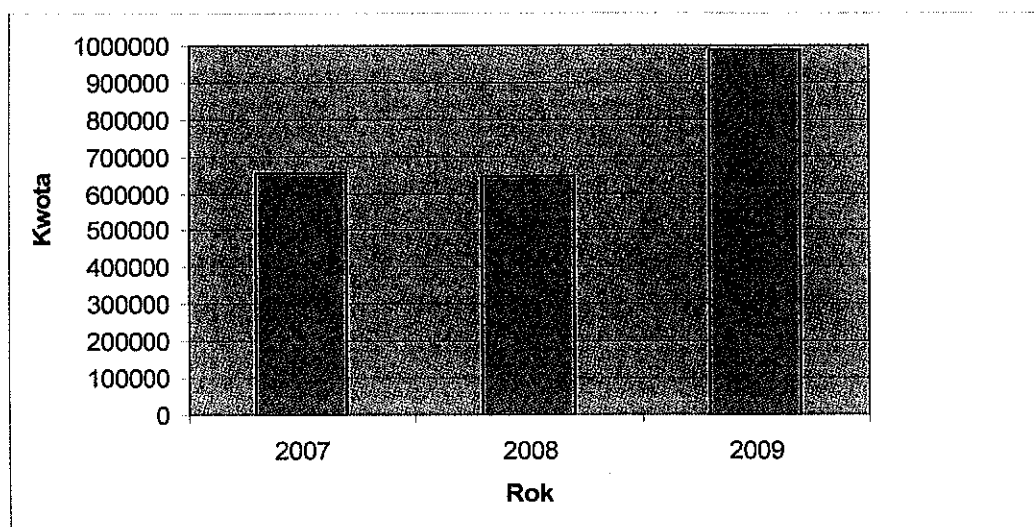
Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Zadania te są realizowane w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawodawca zagwarantował na realizację tych zadań środki finansowe w postaci opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, które przedsiębiorcy wnoszą na rachunek gminy. Wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań ujętych w Miejski Programie przedstawia tabela nr 3. Jak wynika z danych w 2009 roku wydatkowano o 300.000,00 zł więcej środków w porównaniu z poprzednimi latami, na realizację zadań Miejskiego Programu.

Tabela nr 3. Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację Miejskiego Programu w latach 2007-2009.

<b>Rok</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>
<b>Kwota w zł</b>	655.155,12	646.681,06	986.444,61

*Źródło: Dane Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta.*

Wykres. Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację Miejskiego Programu w latach 2007-2009.



### III. CELE I DZIAŁANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU.

Zgodnie z regulacją ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010 do zadań własnych gminy należy:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.



5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13<sup>1</sup> (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Miejski Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego – również tych niepijących, do osób które w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania napojów alkoholowych oraz ich konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

#### **GLÓWNY CEL PROGRAMU:**

**OGRANICZENIE WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH BĘDĄCYCH  
SKUTKIEM NADUŻYWANIA ALKOHOLU, UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW  
PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH  
Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE**

Program uwzględnia i realizuje 4 cele szczegółowe w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych substancji uzależniających oraz ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno – informacyjnej i wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Szkolenia i edukacja publiczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Udzielenie pomocy prawnej, psychospołecznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich bliskim oraz ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszenie zakresu aktualnie występujących problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji uzależniających oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

## **Cel szczegółowy 1:**

**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjno – wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.**

### **Działania:**

- Objęcie wszystkich szkół podstawowych i gimnazjów oraz ponadgimnazjalnych naszego miasta programami profilaktycznymi promującymi zdrowy styl życia.
- Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych.
- Wsparcie działalności świetlic środowiskowo-integracyjnych i socjoterapeutycznych.
- Wsparcie Młodzieżowego Zespołu Konsultacyjnego, który promuje wśród swoich rówieśników zdrowy styl życia wolny od nałogów.
- Wsparcie rozwoju i działalności wolontariatu jako jednej z form profilaktyki uzależnień.
- Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży stanowiących element oddziaływań profilaktycznych.
- Wsparcie programów i innych form działań profilaktycznych według przedstawionych ofert programowych przez podmioty publiczne, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne.
- Współorganizacja i wsparcie organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów.
- Kontynuowanie stałego cyklu spotkań z młodzieżą szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na temat uzależnień.
- Kontynuowanie działań informacyjnych o instytucjach i organizacjach pozarządowych pomagających osobom uzależnionym i ich bliskim, ofiarom oraz sprawcom przemocy w rodzinie. Aktualizacja lokalnego informatora o grupach samopomocowych i instytucjach terapeutycznych.
- Dofinansowanie dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, uczestniczących w programach profilaktycznych podczas wycieczki zimowej i letniej.

- Przeprowadzenie diagnozy oraz badań pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, narkotykowych oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
- Wsparcie działalności Centrum Dialogu Społecznego i Wolontariatu, jako platformy współpracy sektora publicznego i pozarządowego w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w mieście (m. in. w zakresie rozszerzenia oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych).
- Współpraca ze środowiskami kościelnymi, wyznaniowymi w różnych aspektach problematyki alkoholowej (włączenie do ogłoszeń parafialnych informacji o prowadzonych kampaniach edukacyjnych; o możliwości uzyskania w gminie pomocy w przypadku uzależnienia i przemocy domowej; rozdawanie ulotek, broszur; promowanie treści profilaktycznych).

### **Wskaźniki:**

Liczba osób objętych profilaktyczną działalnością informacyjną, edukacyjną i wychowawczą.  
Ilość wydanych publikacji.

*Realizatorzy: właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, środowiska kościelne i wyznaniowe, wolontariusze, Młodzieżowy Zespół Konsultacyjny.*

### **Cel szczegółowy 2:**

#### **Szkolenia i edukacja publiczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.**

### **Działania:**

- Wdrażanie i koordynacja ogólnopolskich i lokalnych kampanii profilaktycznych (np. „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Cięża bez alkoholu”, „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne”, „Dzieciństwo bez przemocy” i innych).
- Organizacja konferencji, debat, happeningów, festynów i pikników promujących zdrowy i trzeźwy styl życia.
- Produkcja lub zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów - materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) oraz gadżetów z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi, dotyczącymi problematyki uzależnień.

- Prenumerata lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na temat problematyki uzależnień.
- Prowadzenie medialnego systemu informacji na temat podejmowanych działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (wydawanie biuletynu, rubryki informacyjnej w lokalnej gazecie, stałego bloku informacyjnego w lokalnym radiu czy telewizji, redagowanie strony internetowej poświęconej ww. tematyce).
- Kontynuowanie szkoleń dla rad pedagogicznych, pedagogów szkolnych i rodziców w zakresie rozpoznawania i rozwiązania problemów uzależnień oraz używania innych substancji uzależniających oraz sposobach radzenia sobie z tymi problemami.
- Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców: kampanie edukacyjne, współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców - szkołami nauki jazdy.
- Budowanie współpracy interdyscyplinarnej z zakresu problematyki uzależnień pomiędzy pracownikami instytucji mających bezpośredni kontakt z osobami z problemem alkoholowym, w szczególności:  
pracownicy pomocy społecznej, kuratorzy sądowi, policjanci, funkcjonariusze Straży Miejskiej, lekarze pierwszego kontaktu, pedagodzy szkolni, opiekunowie szkolnych kół PCK, przedstawiciele grup samopomocowych działających przy stowarzyszeniach abstynenckich i przy parafiach wyznaniowych, organizacje pozarządowe.
- Organizacja szkoleń dla osób koordynujących i realizujących Miejski Program.
- Edukacja lokalnych decydentów i Radnych Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z zakresu problematyki alkoholowej.
- Organizacja szkoleń z zakresu problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie, procedury „Niebieskiej karty” oraz mediacji i negocjacji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim.
- Organizacja spotkań z gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: współpraca i wymiana doświadczeń oraz wypracowanie wniosków do dalszej pracy.
- Współorganizacja Tomaszowskiego Forum Trzeźwości.
- Wsparcie szkoleń dla osób, które zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, w zakresie uzyskania umiejętności diagnozowania i terapii dzieci z zespołem FAS (Płodowym Zespołem Alkoholowym).
- Prowadzenie cyklicznych zajęć z młodzieżą szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych o tematyce FAS i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych).

- Organizacja szkoleń grup zawodowych zajmujących się problemem przemocy w rodzinie oraz członków zespołów interdyscyplinarnych ds. przemocy w rodzinie.
- Szkolenie z zakresu problematyki alkoholowej dla grup zawodowych, m.in.: sprzedawców napojów alkoholowych, kierowców.
- Współpraca z parafiami wyznaniowymi w zakresie włączenia do kursów przedmażeńskich tematyki dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu w czasie ciąży (zaopatrzenie w materiały informacyjne – ulotki, broszury).
- Organizacja tematycznych seansów teatralnych z zakresu profilaktyki alkoholowej dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.
- Edukacja z zakresu sposobu prowadzenia doraźnej interwencji dla policjantów Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim.

### **Wskaźniki:**

Ilość przeprowadzonych szkoleń i kampanii, liczba uczestników szkoleń .

*Realizatorzy: właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, środowiska kościelne i wyznaniowe.*

### **Cel szczegółowy 3:**

**Udzielenie pomocy prawnej, psychospołecznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich bliskim oraz ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie**

### **Działania:**

- Finansowanie kosztów wydania opinii w przedmiocie uzależnienia przez biegłego sądowego.
- Kontynuacja dyżurów przez członków MKRPA w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym i ich bliskim.
- Wsparcie finansowe i merytoryczne dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- Stworzenie systemu wsparcia i terapii dla dzieci z FAS (Płodowym Zespołem Alkoholowym) oraz dla ich rodziców i opiekunów.

- Wsparcie finansowe obozów profilaktycznych, kolonii z elementami profilaktyki zorganizowanych dla dzieci i młodzieży przez organizacje pozarządowe.
- Inicjowanie i finansowanie turnusów półkolonijnych w okresie wakacji i ferii zimowych dla dzieci z rodzin uzależnionych.
- Wspieranie miejskiego systemu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez przeprowadzenie szkoleń, konferencji, opracowywanie i wydawanie publikacji, opracowanie i upowszechnianie informatorów zawierających informacje o instytucjach.
- Szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie.
- Stworzenie oferty programów korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Dofinansowanie kosztów pracy socjalnej oraz pomocy psychologicznej i prawnej wykonywanej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim zgodnie z zawartym porozumieniem.
- Finansowanie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich bliskich.
- Uruchomienie punktu konsultacyjnego „Pomarańczowej Linii” dla rodziców dzieci, które piją lub upijają się.
- inicjowanie i wspieranie działań dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej, działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej

### **Wskaźniki:**

Liczba osób uzależnionych i ich bliskich którym została udzielona pomoc prawna, psychospołeczna i terapeutyczna.

Liczba ofiar i sprawców przemocy, których objęto pomocą w ramach miejskiego systemu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

*Realizatorzy: właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, spółdzielnia socjalna.*

#### **Cel szczegółowy 4:**

**Zmniejszenie zakresu aktualnie występujących problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji uzależniających oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**

#### **Działania:**

- Kontynuacja działań zespołu do spraw orzecznictwa:
  - przedstawianie oferty terapeutycznej dostępnej na terenie naszego miasta,
  - prowadzenie rozmów motywacyjno- interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy,
  - kierowanie na badania ustalające stopień uzależnienia od alkoholu,
  - kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- Kontrola miejsc sprzedaży napojów alkoholowych:
  - przestrzeganie zasad zakazu reklamy napojów alkoholowych,
  - przestrzeganie reguł sprzedaży i spożycia napojów alkoholowych w miejscach sprzedaży i miejscach publicznych, między innymi poprzez system monitoringu miejskiego nadzoru miejsc szczególnie zagrożonych zjawiskami patologicznymi.
- Podjęcie działań kontrolnych w ogródkach piwnych, pubach, przed szkołami (szczególnie gimnazja), w dniach rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego oraz w dzień dziecka poprzez wspólne patrole: Policja, Straż Miejska i członkowie MKRPA, na okoliczność spożywania przez uczniów napojów alkoholowych.
- Wdrożenie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- Inicjowanie działań do powstania w Szpitalu Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim pododdziału leczenia odwykowego

#### **Wskaźniki:**

Liczba przeprowadzonych kontroli miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, liczba osób z problemem alkoholowym z którymi przeprowadzono rozmowę motywacyjno-interwencyjną

*Realizatorzy: właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Straż Miejska, Powiatowa Komenda Policji, Zakłady Podstawowej Opieki Zdrowotnej.*

#### **IV. OBSZAR WSPÓŁPRACY Z INSTYTUCJAMI, PLACÓWKAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.**

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – działania w zakresie pomocy materialnej oraz integracji społecznej i zawodowej osobom dotkniętym problemem alkoholowym i ich rodzinom.
2. Placówki oświatowe: szkoły, ośrodki szkolno – wychowawcze, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, szkolne kluby sportowe, placówki w których odbywają się zajęcia pozalekcyjne – profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dla dzieci i ich rodzin.
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie udziela również pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą z możliwością czasowego schronienia dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe.
4. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Tomaszowie Mazowieckim - zapewnienie schronienie osobom bezdomnym.
5. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich – orzekanie o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Powiatowa Komenda Policji – ochrona przed przemocą w rodzinie, kontrolowanie funkcjonowania placówek prowadzących obrót alkoholem we współdziałaniu z członkami MKRPA i Straży Miejskiej egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi systematyczne kontrole trzeźwości kierowców, interweniuje w przypadkach zakłócenia porządku publicznego.
7. Stowarzyszenie Abstynenckie „AZYL” i Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy „ALA” - prowadzenie punktów konsultacyjno-edukacyjnych oraz działanie grupy



samopomocowej dla osób dorosłych, członków ich rodzin i dla Dorosłych Dzieci Alkoholików.

8. Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” – poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych i używających narkotyków. Profilaktyka i możliwości wykonania testów na obecność narkotyków w organizmie. Pomoc materialna dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
9. WKCh Społeczność Chrześcijańska „TOMY” – prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz innych działań na rzecz osób uzależnionych od narkotyków. Pomoc materialna dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
10. Parafia św. Antoniego, Parafia św. Jadwigi Królowej Polski, Parafia Najświętszego Serca Jezusowego - funkcjonują tam grupy samopomocowe i grupy wsparcia dla uzależnionych i ich rodzin.
11. Straż Miejska – kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, egzekwuje zakaz spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.
12. Poradnia Leczenia Uzależnień – poradnictwo i edukacja oraz konsultacje specjalistów w zakresie psychoterapii uzależnień. Pomoc psychologiczna osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym.

## **V. ZADANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.**

1. Współpraca przy tworzeniu projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich.
2. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
3. Inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
4. Opiniowanie wniosków o dofinansowanie zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

6. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
7. Przeprowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi.
8. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie oraz udzielanie pomocy ofiarom przemocy.
9. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o udzieleniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
10. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
11. Współpraca w tworzeniu nowych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
12. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.

## **VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM.**

1. Wydatki na rzecz członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” są wydatkami wliczonymi w ciężar wydatków na realizację Miejskiego Programu.
2. Członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie za udział:
  - 1) w posiedzeniu ogólnym Komisji;
  - 2) w posiedzeniu zespołów orzeczniczych lub kontrolno – lustracyjnych w składzie nie mniejszym niż 3 osoby oraz w przeprowadzanych kontrolach lub oględzinach przez zespół kontrolno – lustracyjny w składzie nie mniejszym niż 2 osoby;
  - 3) w pełnieniu dyżurów w lokalu Komisji potwierdzonych na liście obecności podpisem dyżurującego i zatwierdzonym przez przewodniczącego Komisji lub jego zastępcę;
  - 4) w doraźnych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży, organizowanych wspólnie z Policją i Strażą Miejską (zgodnie z regulaminem).

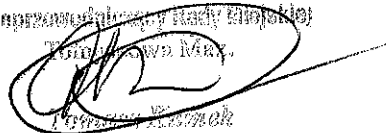
- 5) Inne czynności zlecone przez Przewodniczącego;
3. Wynagrodzenie przysługuje w formie ryczałtu miesięcznego i wynosi dla:
- Przewodniczącego Komisji – 1.000,00 zł
  - Zastępcy Przewodniczącego Komisji – 900,00 zł
  - Sekretarza Komisji – 800,00 zł
  - Członków Komisji – 600,00 zł
4. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności za udział w posiedzeniach wymienionych w ust. 2 ( minimum 6 posiedzeń ) potwierdzona przez Przewodniczącego Zespołu i zatwierdzone przez Przewodniczącego Komisji lub zastępcę.
5. Nieobecność członka Komisji na posiedzeniach wymienionych w ust. 2 powoduje każdorazowo potrącenie 10 % należnego wynagrodzenia. Jednakże członek Komisji, który w ogóle nie uczestniczył w pracach Komisji danego miesiąca nie otrzymuje wynagrodzenia, o którym mowa w punkcie 3.
6. Okresem rozliczeniowym jest 1 miesiąc kalendarzowy.

## VII. ROZWIĄZANIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI ZADAŃ

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta.
2. W skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem inicjującym i opiniującym zadania Miejskiego Programu.
4. Nadzorującym realizację Miejskiego Programu jest Prezydent Miasta.
5. Środki finansowe niezbędne do realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, klasyfikowanych w **dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85153 – Przeciwdziałanie narkomanii oraz 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.**

## VIII. MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU.

1. Przez cały okres realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich, będzie podlegał monitoringowi, a na zakończenie nastąpi jego ewaluacja.
2. Koordynację realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2011 rok prowadzi Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
1. Monitoring realizacji Miejskiego Programu prowadzony będzie poprzez:
  - 1) sprawozdania wewnętrzne - finansowe dla Skarbnika Miasta,
  - 2) sprawozdań realizatorów z przeprowadzonych działań,
  - 3) ankiet, raportów, informacji,
  - 4) wizyt kontrolnych,
  - 5) sprawozdania zewnętrzne dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Informacja o realizacji programu przedstawiona zostanie Radnym Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego w terminie do 31 marca 2012 roku.

Urząd Miejski w Tomaszowie Mazowieckim  
Tomaszów Mazowiecki  
  
Tomaszów Mazowiecki